

[Erik Holst]

et pres mod de tyrkiske myndigheder alle steder for at få dem til at forstå, at der ikke er givet grønt lys fra de vestlige stater, fra de vestlige medlemslande med demokratier, hverken i Europarådet eller i EF. Vi beklager det, der er sket i EF, og vi så gerne, at man ikke normaliserede forholdene til Tyrkiet, før der lå en rapport med et positivt, acceptabelt, tilfredsstillende resultat.

Fischer (KF):

Det foreliggende VS-forslag er udtryk for en besynderlig logik. Det er, som om man ud fra det synspunkt, at alt endnu ikke er vel i Tyrkiet, er parat til at sætte en udvikling i stå, der uomtvistelig går i den rigtige retning. Jeg mener, at hvis VS havde sat sig grundigere ind i logikken i argumentationen bag de 5 klagestaters faktiske politiske muligheder for at opnå resultater, tror jeg ikke, man ville have fremsat forslaget.

Vi har i den konservative folketingsgruppe den opfattelse, at det var en rigtig beslutning, der blev truffet, da de 5 lande, Danmark Norge, Sverige, Holland og Frankrig, i sin tid rejste klagesagen mod Tyrkiet ved den europæiske menneskerettighedskommission, men vi mener også, det var en rigtig beslutning, landene traf, da de indgik den pågældende forligsordning med Tyrkiet. Jeg tror, det er et eksempel på, at en europæisk retsinstans og fælles politisk optræden fra vesteuropæiske landes side kan benyttes til at fremme en udvikling til gavn for menneskerettighederne. Man kunne ønske sig, at lignende situationer kunne opstå andre steder.

I det konservative folkeparti betragter vi det som vigtigt fortsat markant at tilskynde Tyrkiet mest muligt til at fortsætte den igangværende udvikling henimod et normalt fungerende demokrati i vesteuropæisk forstand, hvor ethvert menneske kan nyde normale, anerkendte menneskerettigheder.

Vi har noteret, at der i Tyrkiet i pressen nu kan foregå en åben politisk debat om alle spørgsmål, som det fremgår af Steinerrapporten, og vi har også noteret, at det tyrkiske retssystem er inde i en udvikling, som vi alt andet lige må betragte som gavnlig. Vi kunne forleden i tekst-TV se oplysninger om, at politifolk i Tyrkiet nu blev idømt lange fængselsstraffe for at have foretaget tortur. Torturproblemet er ikke løst med dette, efter at

det har været til stede i så mange år, men det er da en udvikling i en positiv retning, som vi fortsat skal følge kritisk og opmærksomt.

Den danske politik, som udenrigsministeren netop har redegjort for, også dens EF-sammenhæng, er for mig at se et vigtigt bidrag til at motivere Tyrkiet til at fortsætte denne udvikling.

Jeg synes Europarådets beslutning på baggrund af Steinerrapporten om fortsat at følge sagen også er en vigtig beslutning.

De sanktioner, som VS ønsker at sætte i værk, vil da kun skabe nye økonomiske og sociale problemer for Tyrkiet, og vi ved, at økonomiske og sociale problemer er den dårligst mulige baggrund for en demokratiseringsproces til gavn for menneskerettighederne.

Jeg ved godt, at VS måske ikke er så begejstret for Europarådet, men partiet har vel ikke overset, at Tyrkiet i marts i år er blevet taget af dagsordenen i FN-sammenhæng for så vidt angår en undersøgelse af overtrædelse af menneskerettighederne. Det er sket ved kommissionen i Genève.

Op når vi nu snakker om den tyrkiske befolkning, er det så forbigået VS'ernes opmærksomhed, at der er en anden tyrkisk befolkningsgruppe, som vi måske burde samle særlig opmærksomhed om i dag, nemlig det tyrkiske mindretal i nabolandet Bulgarien, som ifølge de detaljerede oplysninger, Amnesty International netop har fremlagt for kort tid siden, er udsat for en undertrykkelse, der i omfang og brutalitet er noget af det værste, vi har set i Europa siden 2. verdenskrigs afslutning? Det er da en situation, vi skal samle al mulig opmærksomhed om.

Vi kan altså ikke støtte VS's forslag. Vi finder det forfejlet, men vi vil klart tilkendegive, at vi vil være opmærksomme og aktive omkring udviklingen i Tyrkiet – det gælder også de nationale mindretals rettigheder – og vi håber, at der fortsat kan være bred enighed i folketinget om den politik.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg vil gerne starte med at takke udenrigsministeren for en meget klar redegørelse her for et øjeblik siden. Jeg synes, den har sat mange ting på plads, hvor der – villet eller uvillet – rundt omkring, dels i pressen, dels i politiske kredse, dels i andre interesserede